

"כלכלת אריכות ימים"

כך תערכו לעתיד ארוך ובטוח יותר

דמיינו עולם שבו החיים אינם רק ארוכים יותר, אלא גם מלאים בהזדמנויות חדשות. עולם שבו גיל 60 הוא רק אמצע הדרך, וגיל 80 הוא הזדמנות להתחיל תחביבים חדשים – או אפילו קריירה שנייה. נשמע כמו מדע בדיוני? ובכן, זהו העתיד שכבר מתהווה לנגד עינינו. אחת התופעות שממחישות אותו היטב היא "כלכלת אריכות הימים" – תחום שמתפתח סביב השינויים הדמוגרפיים והחיים הארוכים יותר, ופותח פתח לחשיבה מחודשת של הכנה מתאימה.

אנחנו חיים יותר, וזה נפלא, אבל זה גם דורש מאיתנו לחשוב מחדש על התכנון הפיננסי שלנו. "כלכלת אריכות ימים" מתייחסת לכל הפעילות הכלכלית שנוצרת כתוצאה מהעלייה בתוחלת החיים והזדקנות האוכלוסייה – החל ממוצרים ושירותים המותאמים לגיל מבוגר, ועד לשינויים בהרגלי עבודה, חיסכון והוצאות. זהו מונח שנוגע לכל אחד ואחת מאיתנו, בישראל של 2025.

החיים מתארכים, אבל גם ההוצאות

יש לנו בשורה נהדרת – אנחנו חיים יותר! תוחלת החיים בישראל ממשיכה לעלות בהתמדה, וזה אומר **יותר זמן ליהנות מהמשפחה, לטייל, לממש חלומות ולעשות את כל הדברים שתמיד רצינו**. מי לא רוצה עוד כמה עשורים של חיים פעילים ובריאים?

תחשבו על יפן, למשל – מדינה שנחשבת ל"מעבדת העתיד" של כלכלת אריכות ימים. תוחלת החיים שם היא מהגבוהות בעולם (מעל 87 שנים לנשים ומעל 81 לגברים), וכבר היום, כמעט **שליש מהאוכלוסייה (כ-30%) הוא מעל גיל 65!** יש אפילו יותר מאחד מכל עשרה יפנים מעל

גיל 80. המספרים האלה מדהימים, והם מראים לנו לאן העולם כולו, וישראל בתוכו, צועד.

אבל, וזה "אבל" חשוב, **החיים הארוכים האלה פוגשים מציאות כלכלית מאתגרת: יוקר המחיה בישראל**. כולנו מרגישים את זה בכיס: מחירי הדיור, המזון, החשבונות, החינוך – הכל פשוט יקר. כששני הגורמים האלה – חיים ארוכים יותר ועלויות מחיה גבוהות יותר – נפגשים, נוצר מצב שדורש תכנון פיננסי מעמיק ויצירתיות. זו בדיוק כלכלת אריכות ימים: **הצורך להתאים את התכנון הפיננסי שלנו לחיים ארוכים יותר, בסביבה יקרה יותר.**

החיים אחרי גיל הפרישה: לא מה שחשבנו

בואו ניקח לדוגמה את אורן, בן 67, שפורש עכשיו מעבודה. אורן עבד כל חייו, חסך לפנסיה, וחשב שזהו, הגיע הזמן לנוח. אבל היום, בגיל 67, אורן צפוי לחיות עוד 25-30 שנה בממוצע! זה לא "כמה שנים" של פרישה, זו כמעט שליש נוסף מהחיים!

הפנסיה שאורן צבר, גם אם נראתה מספיקה לפני 20 שנה, עלולה פשוט לא להספיק לכל כך הרבה שנים של חיים פעילים. איך מתמודדים עם פנסיה שלא מספיקה לאורך זמן? זה אתגר אמיתי.

ביפן, למשל, שבה גיל הפרישה הרשמי הוא 60 (אך קבלת קצבת פנסיה מתחילה רק בגיל 65), הגיל הממוצע בפועל שבו אנשים פורשים הוא קרוב יותר ל-69.5 לגברים ו-66.5 לנשים. רבים מהם ממשיכים לעבוד במתכונת כלשהי כדי להשלים את ההכנסה, כי הפנסיה לבדה לא מספיקה להתמודד עם יוקר המחיה ועלויות הבריאות.

ובואו לא נשכח את עלויות הבריאות. ככל שאנחנו מתבגרים, הצורך בשירותי בריאות, תרופות, טיפולים ואפילו עזרה סיעודית, עשוי לעלות משמעותית. אלו הוצאות שלא תמיד נלקחות בחשבון בתכנון הפנסיה המקורי, והן יכולות לכרסם במהירות בחיסכון. גם ביפן, ההוצאות הציבוריות על בריאות ופנסיה עולות בהתמדה, ומכבידות על התקציב הלאומי.

פתרונות מעשיים – כי תמיד הם היו שם!

אז האם הכל שחור? ממש לא! המודעות היא הצעד הראשון, ויש המון דברים שאפשר וצריך לעשות כדי להתמודד עם האתגרים האלה:

1. **חיסכון מראש – ככל המוקדם, יותר טוב:** המפתח הוא להתחיל לחסוך כמה שיותר מוקדם. ככל שהכסף שלכם "עובד" עבורכם יותר זמן, כך הוא צובר יותר ריבית דריבית, והסכומים מצטברים בצורה מדהימה. גם סכומים קטנים שנחסכים באופן קבוע, יכולים להפוך להון משמעותי בעתיד.

2. **תכנון פרישה נכון – לא להשאיר לרגע האחרון:** אל תחכו לגיל 60 כדי להתחיל לחשוב על הפנסיה. בואו נשב יחד, נבחן את תוכניות הפנסיה הקיימות שלכם, נבין מה צפוי לכם, ואיך אפשר למקסם את החיסכון. אולי צריך לבצע התאמות, אולי להוסיף אפיקי חיסכון נוספים. תכנון מוקפד יכול לעשות את ההבדל בין דאגה לשקט נפשי.

3. **המשך עבודה חלקית – "פרישה גמישה":** יותר ויותר אנשים בגיל השלישי בוחרים להמשיך לעבוד במתכונת חלקית, או לעסוק בתחום שמעניין אותם. זה לא רק פתרון כלכלי מצוין שמשלים את הפנסיה, אלא גם שומר על פעילות מנטלית וחברתית. ביפן, למשל, כמעט מחצית מהחברות הסתמכו ב-2022 על עובדים בני 70 ומעלה, ויש אפילו חוקים שמחייבים חברות להציע הזדמנויות תעסוקה לעובדים עד גיל 65, עם המלצה להרחיב זאת עד גיל 70. יש היום מודלים תעסוקתיים חדשים שמתאימים לגיל השלישי, כמו ייעוץ, פרויקטים עצמאיים, או אפילו פיתוח תחביב למקור הכנסה. זה לא חייב להיות "עבודה" במובן המסורתי, אלא משהו שאתם אוהבים לעשות ומכניס קצת כסף.

4. **שינוי הרגלים פיננסיים בגיל מוקדם:** תחשבו על זה כעל "דיאטה פיננסית". בדקו את ההוצאות שלכם, נסו לצמצם הוצאות מיותרות, צרו תקציב. ההרגלים שתאמצו היום, גם אם אתם רק בני 30 או 40, ישפיעו דרמטית על איכות החיים הכלכלית שלכם בגיל מבוגר. כל שקל שאתם חוסכים היום, הוא שקל שיעבוד בשבילכם מחר.

לסיכום: להתכונן לעתיד טוב יותר

"כלכלת אריכות ימים" היא לא איום, אלא קריאה לפעולה. זו הזדמנות להסתכל קדימה, לתכנן בחכמה, ולוודא שהחיים הארוכים והיקרים שלנו יהיו גם חיים נוחים, מלאי סיפוק ושקט נפשי. הדוגמה של יפן מראה לנו שהאתגרים אמיתיים, אבל גם שהפתרונות קיימים וש אפשר להסתגל למציאות החדשה.

אני כאן כדי לעזור לכם בכל שאלה, לנתח את המצב הקיים שלכם, ולבנות יחד איתכם תוכנית שתתאים בדיוק לצרכים ולחלומות שלכם. אל תהססו לפנות אליי – העתיד שלכם מתחיל בתכנון נכון כבר היום!

האמור במאמר זה אינו מהווה ייעוץ השקעות, שיווק השקעות, ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, ואינו מהווה תחליף לייעוץ/שיווק כאמור המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.